

Monumentnummer*: 508134

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 2 september 1999
Kadaster deel/nr: 11739/16

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*		
Maastricht		Maastricht		Limburg		
Straat*	Nr*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Parallelweg	99		6221 BD	Maastricht		
Parallelweg	101		6221 BD	Maastricht		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kad. object*	Appartement	Grondperceel		
Maastricht	E			3412		

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Voormalige GOEDERENLOODS van de Nederlandse Spoorwegen, ca. 1915. Gebouwd in een door het Berlagianisme beïnvloede bouwstijl, naar een ontwerp van spoorwegarchitect Ir. G.W. van Heukelom, in opdracht van de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen. Voor wat betreft architectuur, materiaalgebruik en ouderdom bestaat er een hoge mate van verwantschap tussen het stationsgebouw en de goederenloods. De loods is vrijstaand gesitueerd op het noordelijke deel van het stationsemplacement, in het verlengde van de Parallelweg. De tegen de noordelijke gevel gebouwde stalling is UITGESLOTEN van bescherming.

Omschrijving

De goederenloods bestaat uit twee opslagruimten, onderling gescheiden door een kantoor dat in westelijke richting risaleert. Hierdoor ontstaat er een onregelmatige langgerekte plattegrond, in hoofdvorm rechthoekig. De beide opslagruimten tellen beide één bouwlaag, zonder zolderverdieping. Het kantoor telt één bouwlaag plus zolderverdieping. De opslagruimten worden gedekt door een schilddak met kruispannen. Aanzienlijke overstekken en lessenaarsdaken ondersteund door houten consoles, strekken zich uit boven de laadvloeren aan beide lange gevelzijden. Het kantoor wordt gedekt door een tussen uitkragende kopgevels verzonken zadeldak met rechtsdekkende, verbeterde Hollandse pannen. De kopgevels hebben een granieten afdekking. Houten bakgoten op

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

consoles. Ingestoken dakkapellen en kapelreeksen onder plat. Nokschoorstenen met afdekking en bloktandornamenten. Nokpionnen. De goederenloods met kantoor is opgetrokken in baksteen, gemetseld in kruisverband met gesneden voegen. Granieten lateien, vensterdorpels, aanzetstenen, sluitstenen en schampstenen in de deurlijsten. Betonnen laadvloeren op consoles van baksteen en graniet, met ijzeren stootbeslagen. Gepleisterde vulstukken. In het gehele gebouw zijn de oorspronkelijke rechthoekige houten vensterkozijnen (in diverse vormen) met ingedeelde bovenlichten vrijwel overal bewaard gebleven. Rechthoekige, zowel enkelvoudige als dubbele houten deuren. Deurlijsten met ijzeren stootbeslagen, ijzeren hefpoorten. Het gebouw heeft aan alle gevelzijden een geprofileerde plint met profiellijsten en bloktandornamenten in de kroonlijsten. De lange gevel aan de westzijde bestaat achtereenvolgens uit een opslagruimte met acht ijzeren hefpoorten, de westgevel van het kantoor en een opslagruimte met twaalf ijzeren hefpoorten. Deze hefpoorten zijn geplaatst in risalerende geveldelen, in segmentboogvormige poortopeningen met strek en een gepleisterd vulstuk. Tussen de hefpoorten een rechthoekig dubbel verticaal ingedeeld houten vensterkozijn met zesruits roedeverdeling per glaspaneel. In de kroonlijsten boven deze vensters zijn kaderornamenten aangebracht. Boven elke hefpoort is een dakkapel geplaatst, waarin in een rechthoekig dubbel verticaal ingedeeld houten vensterkozijn met zesruits roedeverdeling per glaspaneel. De laadvloer aan de westgevel wordt onderbroken door het risalerende kantoor. Het westelijke geveldeel met de acht poortopeningen heeft aan weerszijden van de reeks met acht hefpoorten een geveldeel met gekoppelde rechthoekige vensters tussen doorlopende granieten lateien en dorpels. De vensters zijn horizontaal ingedeeld en hebben kleine roedeverdeling in de glaspanelen. Het kantoor heeft in de westgevel een rechts van het gevelmidden geplaatste rechthoekige dubbele houten entree deur, waarboven een groot bovenlicht met dubbele kruisvormige indeling en kleine roedeverdeling in de glaspanelen. Ter hoogte van dit grote bovenlicht heeft de entree deur telkens twee gekoppelde zijlichtvensters met negenruits roedeverdeling in het bovenlicht. Boven entree deur en zijlichtvensters een doorlopende granieten latei. Verder in dit geveldeel vier driegewijs gekoppelde rechthoekige houten vensters met negenruits bovenlicht, elk met doorlopende granieten lateien en dorpels. Het westelijke geveldeel met de twaalf poortopeningen wordt beëindigd door een gevelvlak met twee boven elkaar geplaatste reeksen vensters. De benedenste reeks heeft drie gekoppelde rechthoekige houten zesruits vensters, de bovenste reeks drie gekoppelde rechthoekige houten drieruits vensters. Beide reeksen zijn geplaatst tussen doorlopende granieten lateien en dorpels. De noordelijke gevel heeft een segmentboogvormige poortopening bereikbaar via een in noordelijke richting afhellend perron. De oorspronkelijke poort is vervangen. Verder in de eerste laag reeksen met respectievelijk drie en twee gekoppelde rechthoekige houten zesruits vensters. Boven elk venster een rechthoekig drieruits houten bovenlicht. Boven de poortopening twee van dergelijke bovenlichten. De opslagruimten hebben in de oostelijke gevel (spoorzijde) het dubbele aantal poorten, respectievelijk vijftien en vierentwintig. Deze poorten zijn geplaatst in segmentbooglijsten met ongepleisterde vulstukken. Elke poort heeft een versterkingskruis en een bovenlicht, bestaande uit een rechthoekig dubbel verticaal ingedeeld bovenlicht met negenruits roedeverdeling in de glaspanelen. Boven de in vergelijking met de westgevel smallere laadvloeren bevindt zich een langgerekt lessenaarsdak op aanzienlijke houten consoles. Boven de poorten een doorlopende dakkapelgalerij, waarin boven elke poort een rechthoekig dubbel verticaal ingedeeld houten venster met negenruits roedeverdeling in de glaspanelen. De langgerekte oostgevel wordt aan beide zijden beëindigd door een kort geveldeel met twee boven elkaar geplaatste reeksen vensters. De benedenste reeks heeft drie gekoppelde rechthoekige houten zesruits vensters, de bovenste reeks drie gekoppelde rechthoekige houten drieruits vensters. In het zuidelijke geveldeel wordt de benedenste vensterreeks onderbroken door een rechthoekige houten deur. De vensterreeksen zijn geplaatst tussen doorlopende granieten lateien en dorpels. Het terugwijkende, tussenliggende kantoor heeft aan de oostzijde een asymmetrisch ingedeelde gevel. Deze heeft aan weerszijden reeksen van drie cq. vier gekoppelde

rechthoekige houten vensters met negenruits bovenlichten. Het middendeel van de gevel heeft in de eerste laag drie rechthoekige houten buitendeuren, waartussen tweemaal twee rechthoekige houten vensters en waarnaast een reeks van drie rechthoekige houten zesruits vensters. Boven elk venster of deur een rechthoekig houten drieruits bovenlicht. De aansluiting tussen de opslagruimten en het kantoor wordt gevormd door afgeschuinde geveldelen, waarin poorten zijn geplaatst en waarboven het lessenaarsdak doorloopt. Deze lessenaarsdaken zijn verankerd aan de dakkapelgalerij, die ter plaatse drie rechthoekige houten vierruits vensters heeft. De zuidelijke kopgevel heeft twee reeksen vensters: driemaal tweegewijs gekoppelde rechthoekige houten zesruits vensters en driemaal tweegewijs gekoppelde rechthoekige houten drieruits bovenlichten. De interieurindeling van de opslagruimten is als gevolg van de herbestemming tot bedrijventrum gewijzigd. Thans is er een indeling met tussenwanden per poortvak (of meerdere op variabele afstanden) en zijn de aldus ontstane ruimten voorzien van verlaagde plafonds. Oorspronkelijk was in de opslagruimten de kapconstructie zichtbaar. In het middenvolume met kantoor is de indeling van het interieur vrijwel ongewijzigd bewaard gebleven. Hierin zijn onder meer van belang de lokettenruimte met houten lambrizingen, hoog plafond, enkele schouwen en de loketopschriften, Het kantoorvolume heeft een afzonderlijke zolderruimte.

Waardering

De goederenloods aan de Parallelweg is van cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een economische en typologische ontwikkeling. De architectuurhistorische waarden worden bepaald door de bouwstijl, het belang van de loods voor het oeuvre van architect G.W. van Heukelom, de esthetische kwaliteiten van diens ontwerp, het bijzondere materiaalgebruik, de ornamentiek en de bijzondere samenhang tussen exterieur en interieur. De goederenloods is een belangrijk onderdeel van het stationsemplacement, behoort tot Maastrichts' oostelijke stadsuitbreiding uit het begin van de twintigste eeuw, is vanwege deze situering ten zeerste verbonden met de uitbreiding cq. ontwikkeling van Maastricht en is van belang voor het aanzien van de stad. De goederenloods beschikt over een hoge mate van architectonische gaafheid en is van belang in relatie tot de visuele gaafheid van de stedelijke omgeving. Bovendien beschikt de goederenloods over een hoge mate architectonische, typologische en functionele zeldzaamheidswaarde.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Opslag

Functie

Goederenloods